

Vlaams
Parlement

ingediend op **1570** (2017-2018) – Nr. 5
19 juni 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Manuela Van Werde en Bart Caron

over het ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de aanpassing van de begroting 2018

Hoofdstuk 4, afdeling 3. Onroerend Erfgoed
Hoofdstuk 10. Inwerkingtreding

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Elke Sleurs, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

1570 (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addenda

– Nr. 2: Amendementen

– Nr. 3 en 4: Verslagen

19 (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen

INHOUD

1. Toelichting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed4
2. Algemene bespreking4
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming6
4. Eindstemming6

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed behandelde op 29 mei 2018 de aan haar toegewezen elementen van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018. De bespreking had meer bepaald betrekking op hoofdstuk 4. Omgeving, afdeling 3 Onroerend Erfgoed (bestaande uit de artikelen 11 en 12), en op hoofdstuk 10. Inwerkingtreding (bestaande uit artikel 51).

Het ontwerp van programmadecreet werd samen behandeld met het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 19/5-C.

1. Toelichting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Minister-president *Geert Bourgeois* zegt dat de artikelen 11 en 12 van het ontwerp van programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2018 twee bepalingen wijzigen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013. Het gaat hierbij meer bepaald om de artikelen waarin het verminderd tarief voor de schenking van beschermde monumenten wordt geregeld en het artikel waarin het verminderd tarief voor de verkoop van beschermde monumenten wordt geregeld. In beide belastingen is het momenteel reeds niet mogelijk om voor dezelfde werken, diensten en beheersmaatregelen zowel de fiscale voordelen als een onroerenderfgoedpremie te genieten. De redenen van dit cumulverbod werden uitvoerig besproken in deze commissie. In een gelijkaardig cumulverbod is recent ook voorzien tussen de belastingvermindering van de personenbelasting (voor uitgaven voor beschermde goederen) en de onroerenderfgoedpremie. Het gaat telkens om een cumulverbod voor dezelfde werken, diensten en beheersmaatregelen aan beschermde monumenten.

Vanuit deze argumentatie wordt het cumulverbod nu doorgetrokken naar de fiscale voordelen onderling. De artikelen 11 en 12 van het ontwerp van programmadecreet sluiten uit dat de verlaagde tarieven in het verkooprecht of de schenkbelasting gecombineerd kunnen worden met de belastingvermindering in de personenbelasting. De eigenaar of beheerder moet dus een keuze maken tussen de verschillende voordelen.

In navolging van het advies van de Raad van State werd de retroactieve inwerkingtreding vervangen door een inwerkingtreding op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad teneinde zo snel mogelijk het cumulverbod tussen de fiscale voordelen te regelen. Om het geheel af te werken, werd er een amendement ingediend, dat hierna zal worden toegelicht.

2. Algemene bespreking

Manuela Van Werde stipt aan dat er, zoals al werd toegelicht, in dit ontwerp van programmadecreet twee aanpassingen worden gedaan aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit met een directe link naar onroerend erfgoed.

Er werd voor gekozen om naast de premiereregeling ook een systeem van fiscale maatregelen in te voeren. Samen met de erfgoedlening zijn dit innovatieve pistes voor financiële ondersteuning van eigenaars voor uitgaven aan beschermde monumenten. Die maatregelen zouden moeten leiden tot een versnelde restauratie en ingebruikname van het onroerend goed, wat voorkomt dat een gebouw lang leegstaat en de restauratie steeds duurder wordt.

Op 28 maart 2018 keurde het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wat betreft de vermindering van de personenbelasting voor uitgaven voor beschermde goederen goed (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1451/1). Een fiscaal voordeel kan niet gecombineerd worden met de erfgoedpremie voor dezelfde werken. Het had wat voeten in de aarde om de collega's van de oppositie ervan te overtuigen dat beide systemen mekaar perfect aanvullen, maar het gaat wel degelijk over een decumul voor dezelfde werken. Voor een eerste schijf moet worden gekozen tussen het fiscaal voordeel of een premie. Daardoor kan de eigenaar sneller de meest dringende werken aan het erfgoed uitvoeren, terwijl hij anders soms lang moet wachten op de premie.

Het lid is verheugd over de vaststelling dat de wachtlijsten ook dit jaar weer gedeeltelijk zijn weggewerkt. Er is natuurlijk nog een lange weg te gaan.

Ook het verkooprecht en de registratiebelasting werden hervormd, onder andere via een verlaagd tarief van 1 procent voor de aankoop van beschermde monumenten die aan de voorwaarden voldoen. Ook daarin is opgenomen dat een cumul met de onroerenderfgoedpremie niet mogelijk is. Met de artikelen 11 en 12 van het ontwerp van programmadecreet wordt er ook voor gezorgd dat er geen cumul mogelijk is – voor dezelfde werken – wat betreft de verminderde personenbelasting en de vermindering voor schenkbelasting.

Het lid gaat vervolgens over tot de toelichting van amendement nr. 1. Om de cirkel helemaal rond te maken, is ook een aanpassing nodig van artikel 2.9.4.2.14, §4, in de Codex Fiscaliteit. Met dit amendement wordt ook de cumul uitgesloten tussen enerzijds het verlaagd tarief van 1 procent inzake het verkooprecht en anderzijds de belastingvermindering in de personenbelasting voor uitgaven voor beschermde goederen. Omdat dit verlaagd tarief ingaat op 1 juni 2018, is het aangewezen ook dit amendement tot invoering van een artikel 12/1 te laten ingaan op 1 juni 2018. Dat wordt voorgesteld via amendement nr. 2.

Ze besluit dat het allemaal stappen in de goede richting zijn voor het behoud en herstel van het onroerend erfgoed. Fiscale en financiële instrumenten kunnen het gewenste beleid ondersteunen, maar ook een constructieve en meedenkende houding van de administratie is belangrijk. De minister-president werkt daar hard aan en dit werpt vruchten af.

Op een studiedag over herbestemming van erfgoed in 2017 stelde architect Pieter T'Jonck op een bepaald moment dat: "monumenten uit het verleden niet meer herkend en erkend worden. Ze staan als het ware buiten de tijd.". Hij pleitte er dan ook voor – en met hem tal van andere aanwezigen – niet te conserveren zonder reden of invulling, maar monumenten een nieuwe functie te geven, met aandacht voor de hedendaagse maatschappelijke en ruimtelijke context. Er moet dus op zoek worden gegaan naar een nieuwe invulling, met een nieuwe identiteit en met respect voor oude waarden. En dan moet er al eens worden gedurfd dingen af te breken of ingrijpend te wijzigen; ook niet per se proberen te restaureren wat al jaren is verdwenen, maar zoeken naar een win-situatie voor het erfgoed, de eigenaar en de maatschappij.

Bart Caron tekent hierbij aan dat het misschien moeite heeft gekost om de oppositie ervan te overtuigen dat een fiscaal instrument innovatief en complementair kan zijn aan een premiestelsel, maar dat het wel is gelukt. Zijn fractie is niet halsstarrig en heeft dat ontwerp van decreet dan ook mee goedgekeurd.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Hoofdstuk 4. Omgeving, afdeling 3. Onroerend Erfgoed

Artikelen 11 en 12

De artikelen 11 en 12 van het ontwerp van programmadecreet worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 12/1

Een amendement voorgesteld door Manuela Van Werde, Sabine de Bethune, Jean-Jacques De Gucht, Jos Lantmeeters, Karin Brouwers en Jan Peumans strekt ertoe een artikel 12/1 toe te voegen, dat luidt als volgt: "Art. 12/1. In artikel 2.9.4.2.14, §4, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2018, worden de woorden "als die premies" vervangen door de zinsnede "noch met de vermindering van de personenbelasting, vermeld in artikel 145³⁶ van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, als de voormelde premies of de belastingvermindering". (Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1570/2, amendement nr. 1).

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Hoofdstuk 10. Inwerkingtreding

Artikel 51

Een amendement voorgesteld door Manuela Van Werde, Sabine de Bethune, Jean-Jacques De Gucht, Jos Lantmeeters, Karin Brouwers en Jan Peumans strekt ertoe een punt 3°/1 in te voegen, dat luidt als volgt: "3°/1 artikel 12/1, dat van toepassing is op verkoopovereenkomsten afgesloten vanaf 1 juni 2018;" (Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1570/2, amendement nr. 2).

Amendement nr. 2 en het aldus geamendeerde artikel 51 worden eenparig aangenomen met 12 stemmen.

4. Eindstemming

Afsluitend neemt de commissie met 9 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen het geheel van de aan de commissie toekomende elementen van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018 aan.

Rik DAEMS,
voorzitter

Manuela VAN WERDE
Bart CARON,
verslaggevers